

B. K.

"Przyczynki do historii medycyny i farmacji na Zachodnich Ziemiach Polski", Bydgoszcz 1964 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 10/3, 432

1965

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

100 Jahre Schifffahrt, Schiffbau, Häfen. Schifffahrts-Verlag „Hansa“ C. Schroeder und Co, Hamburg 1964, ss. 224 + 262, ilustr.

Najstarszym w Europie (poza Wielką Brytanią) fachowym pismem z zakresu żeglugi i portów jest wychodzący od 1864 r. w Hamburgu miesięcznik „Hansa“ (z podtytułem „Zeitschrift für Schifffahrt, Schiffbau, Häfen“); rok 1963 przyniósł jego setny rocznik. Z tej okazji wydano okazałą księgę, grupującą dwa rodzaje publikacji: 13 artykułów dotyczących ostatniego stulecia (mniej więcej) niemieckiej gospodarki morskiej, pióra wybitnych przedstawicieli nauk morskich i praktyków morskich, oraz informacje o przedsiębiorstwach tej gospodarki.

W pierwszej części prof. K. Wendel zajął się kolejnymi „rewolucjami“ w budownictwie okrętowym od wprowadzenia napędu parowego; prof. K. Illiers omówił 150 lat rozwoju maszyn okrętowych, a prof. A. Wangerin — 80 lat rozwoju elektrotechniki okrętowej. Sto lat rozwoju urządzeń portowych w Bremie i Bremerhaven przedstawił prof. A. Agatz, stuletnią historię niemieckiego budownictwa portowego ze szczególnym uwzględnieniem portu hamburskiego — prof. A. Bolle, dźwigów nabrzeżowych Hamburga — dr H. Neumann, niemieckiej hydrografii — dr G. Zwiebler, a nawigacji technicznej — B. Berger, dyrektor Oberseefahrtsschule w Bremie. Dr A. Dierks dał artykuł z historii statków rybołówstwa dalekomorskiego, inż. C. Boie zaś zobrazował rozwój technik połowów morskich.

Druga część księgi, o osobnej paginacji, nosi tytuł *Firmen — Monographien*. Są to krótkie artykułiki lub notatki (te ostatnie najczęściej w formie przypominającej ogłoszenia reklamowe), informujące o powstaniu i rozwoju ok. 270 przedsiębiorstw żeglugowych i portowych (także kilkunastu pozaniemieckich), stoczni i wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw poddostawczych (ponad 160), współpracujących z przemysłem budowy okrętów, oraz przedsiębiorstw budownictwa portowego i budowy portowych urządzeń przeładunkowych.

Zarówno część artykułową, jak i „monografie“ ilustruje wiele bardzo ciekawych rysunków i fotografii, przedstawiających dawne okręty, urządzenia i ich elementy itp.

Z. Br.

Przyczynki do historii medycyny i farmacji na Zachodnich Ziemiach Polski. Polskie Towarzystwo Pediatryczne — Oddział w Bydgoszczy, Bydgoszcz 1964, ss. 72.

Wydawnictwo zawiera trzy artykuły. Mieczysław Nielżyński jest autorem pierwszej pracy: *Doktor Florian Stanisław Ceynowa, kaszubski lekarz-społecznik i szermierz idei panslawistycznej*; publikacja ta stanowi zbiór wyjątków z mającej ukazać się drukiem monografii *Życie i dzieło doktora Floriana Ceynowy*. Następną pozycją jest opracowanie Teodora Kikty *Profesor Konstanty Hrynakowski, zastępowy organizator studiów farmaceutycznych w Uniwersytecie Poznańskim (1920—1938)*; jest to pierwsza wyczerpująca biografia tego znanego uczonego. Szczególną wartość posiada tu pełny wykaz publikacji Konstantego Hrynakowskiego (110 prac naukowych, 5 podręczników, 16 życiorysów i ocen, 15 prac poglądowych, 54 referaty i 14 różnych). Trzeci artykuł, ilustrowany 18 rycinami, *O profesjonalnych elementach zdobniczych współczesnego ekslibrisu polskiego ze szczególnym uwzględnieniem ekslibrisu lekarskiego*, został napisany przez Zenona Ziółkowskiego.

B. K.